

El ball Rodó

Sant Sadurní d'Anoia

Ubicació

Comarca: Alt Penedès

Coordenades:

Latitud: 41.42475

Longitud: 1.78945

UTM Est (X): 398846

UTM Nord (Y): 4586617

Classificació

Número de fitxa 08240 - 250

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Música i dansa

Estil / època: Contemporani Popular

Segle XIX

Estat de conservació Dolent

Notes de conservació: Ball tradicional perdut.

Protecció Inexistent

Tipus de protecció: Inexistent

Número inventari IPEC 903214

Generalitat i altres inventaris

Accés Obert

Ús actual: Sense ús

Titularitat Pública

Titular: Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia (Plaça de l'Ajuntament, 1 08770, Barcelona)

Autoria de la fitxa Josep Anton Pérez Arriaga (TRÍADE Serveis Culturals)

Data de registre de la fitxa: dj., 22/05/2025 - 13:29

Descripció

El ball rodó o de plaça fou un tradicional ball amb acompanyament musical que va desaparèixer de les festes populars de Sant Sadurní d'Anoia ja vers la meitat del segle XIX. Es ballava especialment per les festes patronals (Sant Sadurní i Sant Venat).

L'any 1909, D. Pelegrí Torelló resumia l'extinta tradició de la següent manera: “*Ab ses mantellines blanques, les mullers, acompanyades dels seus respectius marits, que solien ésser els administradors, se començava la dança, posades les parelles arrenglerades, fent una filera els hòmens y un'altra les dones, que al compàs d'una orquesta's movien á dreta y esquerra, fent que els balladors petar els dits ó tocant les castanyoles (...). la coda-s tocava al voler donar fi á la dança y també-s ballava, donant-se les mans alternats balladors y balladores, y formant un cercle, corrent-se també cap á la dreta y cap á l'esquerra, com si volguessin fer uns quants punts llargs de sardana*” (TORELLÓ, 1909).

El Ball Rodó era considerat un ball de plaça. La dansa començava amb dues rengleres dividides pel sexe, al compàs de l'orquestra es movien a dreta i esquerra, mentre els balladors feien petar els dits. Les dones portaven una mantellina blanca (SADURNÍ, 2001).

Història

El ball rodó va tenir presència a Sant Sadurní fins a mitjans del segle XIX, sent notori sobretot a la festa major (festa del patró Sant Sadurní), però també present a la resta de festivitats principals de la vila (TORELLÓ, 1909).

La monografia de Pelegrí Torelló recull una mostra de la partitura musical de la peça, que acompanyava a aquest ball.

Bibliografia

SADURNÍ, Pere (2001). Folklore del Penedès. Volum II. Edita: Fundació Caixa Penedès.

TORELLÓ, Pelegrí (1909). *Monografia Històrica-Pintoresca de la Vila de Sant Sadurní d'Anoia*, Impremta de Francisco X. Altés y Alabart, Barcelona.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya](#)